

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Nauczyciele Publicznej Szkoły Podstawowej w Kurozwękach budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowę ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny Publicznej Szkoły Podstawowej w Kurozwękach obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach:

- fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia;
- psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat;
- społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych;
- duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka.

Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Wartości szczególnie istotne dla indywidualnego rozwoju ucznia:

- Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości.
- Poznanie swoich mocnych stron, dostrzeganie i docenianie własnych sukcesów i kształtowanie pozytywnego myślenia o samym sobie.

- Inicjatywa i radzenie sobie z przeszkodami.
- Rozwijanie samodzielności, niezależności i odpowiedzialności.
- Kształtowanie zdolności do samooceny i samokontroli.
- Rozwijanie wyobraźni, budzenie wrażliwości estetycznej.
- Gotowość do ciągłego dokształcania się, podnoszenia swoich kwalifikacji.
- Rozwijanie troski o własne zdrowie, sprawność fizyczną i dobrą kondycję psychiczną.
- Poznanie własnego środowiska i odczuwanie radości z obcowania z przyrodą.
- Efektywne zarządzanie własnym czasem.

Program wychowawczo-profilaktyczny Publicznej Szkoły Podstawowej w Kurozwękach obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie.

Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu.

Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory.

Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy.

Wartości szczególnie istotne dla prawidłowego funkcjonowania w grupie (społeczności szkolnej):

- Rozwijanie wzajemnego szacunku.
- Umiejętność pracy w zespole.
- Kształtowanie osobowości otwartej na potrzeby oraz uczucia drugiego człowieka.

- Rozumienie i akceptacja uczuć innych ludzi.
- Przewidywanie konsekwencji własnego postępowania, podejmowania odpowiedzialnych decyzji.
- Przestrzeganie zasad kulturalnego zachowania.
- Rozwijanie poczucia wspólnoty grupowej i podejmowania wspólnych decyzji.
- Dbanie o przyjazną atmosferę w klasie, kultywowanie tradycji, zwyczajów i świąt klasowych, organizowanie imprez okolicznościowych integrujących uczniów i nauczycieli.

Chcemy kształtować:

- ✓ komunikatywność,
- ✓ kreatywność i empatię,
- ✓ umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów.

Uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez:

- wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą
- nauczycieli wszystkich przedmiotów,
- specjalistów: pedagoga,
- pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

- Inicjatywa i radzenie sobie z przeszkodami.
- Rozwijanie samodzielności, niezależności i odpowiedzialności.
- Kształtowanie zdolności do samooceny i samokontroli.
- Rozwijanie wyobraźni, budzenie wrażliwości estetycznej.
- Gotowość do ciągłego dokształcania się, podnoszenia swoich kwalifikacji.
- Rozwijanie troski o własne zdrowie, sprawność fizyczną i dobrą kondycję psychiczną.
- Poznanie własnego środowiska i odczuwanie radości z obcowania z przyrodą.
- Efektywne zarządzanie własnym czasem.

Program wychowawczo-profilaktyczny Publicznej Szkoły Podstawowej w Kurozwękach obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie.

Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu.

Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory.

Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy.

Wartości szczególnie istotne dla prawidłowego funkcjonowania w grupie (społeczności szkolnej):

- Rozwijanie wzajemnego szacunku.
- Umiejętność pracy w zespole.
- Kształtowanie osobowości otwartej na potrzeby oraz uczucia drugiego człowieka.

Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

II. Główne cele programu

Cele główne: Głównym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyka rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Naszym celem jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia.

Cele szczegółowe:

1. Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia (intelektualnego, psychicznego, społecznego, zdrowotnego, estetycznego, moralnego, duchowego).
2. Kształtowanie postaw społecznych opartych na poszanowaniu prawa każdego człowieka do odmienności poglądów -wyboru dróg życiowych i kreatywnego myślenia. Uwrażliwianie na uczucia innych ludzi.
3. Budzenie szacunku dla państwa jako dobra wspólnego:
  - odnajdywanie swojego miejsca w rodzinie, grupie rówieśniczej, społeczności lokalnej, państwie, Europie i świecie.
  - budowanie systemu wartości chroniących tożsamość narodową-duma z Ojczyzny, a jednocześnie mającego wiedzę co Polska wnosi do Europy.
4. Kształtowanie umiejętności i postaw uczniów umożliwiających im poznawanie świata, wspomaganie ich samodzielności uczenia się, inspirowanie do wyrażania własnych myśli i przeżyć.
5. Rozbudzanie ciekawości poznawczej oraz motywowanie do dalszej edukacji i realizacji własnych celów poprzez rzetelną pracę i uczciwość oraz kształtowanie nawyku obcowania z książką i innymi nośnikami informacji.
6. Troska o honor ojczyzny i dobre imię Polaków.

7. Kształtowanie postaw obywatelskich, budzenie szacunku dla dziedzictwa kultury.
8. Poznawanie i przestrzeganie ceremoniału szkolnego.
9. Poznawanie postaci i historii patrona szkoły
10. Wychowanie ucznia prowadzącego zdrowy tryb życia, przestrzegającego zasad bezpieczeństwa, odpowiedzialnego i umiejącego radzić sobie w trudnych sytuacjach, mającego poczucie własnej wartości, wolnego od uzależnień.

Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa.

Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest poszukiwanie sposobu wspomagania dzieci i młodzieży w poszanowaniu wartości, akceptowaniu, przeżywaniu i urzeczywistnianiu ich. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Ustawa Karta Nauczyciela
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyniki testów wewnątrzszkolnych, wyniki olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariat, samorządność itp.)
- identyfikacji środowiska lokalnego
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący naszą szkołę:

- Jest odpowiedzialny, zna swoje prawa i obowiązki.
- Ma poczucie przynależności do najbliższego środowiska i regionu.
- Jest przygotowany do podejmowania i realizacji zadań indywidualnych i zespołowych.
- Ma poczucie własnej wartości i godności.

- Zna i stosuje zasady moralne.
- Zna i stosuje zasady i normy współpracy, zachowania się w grupie.
- Jest tolerancyjny i gotowy do niesienia pomocy starszym, słabszym i niepełnosprawnym.
- Ma szacunek do symboli narodowych, zna historię i kulturę Ojczyzny, regionu.
- Rozumie potrzebę uczenia się i własnego doskonalenia, rozwija swoje zdolności i umiejętności.
- Żyje w zgodzie z przyrodą i potrafi działać na rzecz jej ochrony.
- Zna ceremoniał szkoły i go przestrzega.
- Umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania.
- Prowadzi zdrowy styl życia i podejmuje zachowania prozdrowotne.
- Jest świadomy, że zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu.
- Ma świadomość, że uzależnienia mają wpływ na utratę zdrowia i rozwój człowieka.
- Zna i stosuje zasady bezpiecznego funkcjonowania w szkole i poza nią.

VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

- a) Działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej.
- b) Działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów.
- c) Działaniach informacyjnych – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.
- d) Działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:
  - * w rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmując działania ograniczające zachowania ryzykowne
  - * którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych
  - * u których rozpoznano wczesne objawy zażywania środków odurzających i psychoaktywnych.

VII. Program określa sfery w których będą realizowane zadania:

- A. sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”
- B. sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”
- C. sfera rozwoju psychicznego – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”
- D. profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

VIII. Uczestnicy programu

Rodzice

- Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.
- Uczestniczą w zebraniach i „Dniach otwartych szkoły”.
- Biorą udział w szkolnych spotkaniach poświęconych zagadnieniom wychowawczym i profilaktycznym.
- Uczciwie i rzetelnie informują wychowawców o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności na zajęciach.
- Udzielają się w charakterze opiekuna, w wycieczkach szkolnych i imprezach organizowanych przez szkołę.
- Indywidualnie konsultują się z wychowawcami i nauczycielami.
- Utrzymują systematyczny kontakt z wychowawcą, w celu uzyskania informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i przyczyn trudności w szkole.
- Ponoszą odpowiedzialność materialną za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez własne dzieci.

Wychowawcy

- Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców.
- Dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego.
- Sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły.
- Tworzą warunki wspomagające ich rozwój we wszystkich sferach osobowości.
- Przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie.

- Poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków.
- Uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości.
- Realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu.
- Nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.
- Współdziałają ze wszystkimi nauczycielami.
- Utrzymują ścisłą współpracę z rodzicami i wspierają ich w procesie wychowawczym.

Nauczyciele

- Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy.
- Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci.
- Wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów.
- Udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb.
- Odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych.
- Świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

- Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
- Biorą aktywny udział w realizacji zadań;

- Uczestniczą w akcjach charytatywnych;
- Udzielają sobie wsparcia;

Pedagog szkolny

- Udziela pomocy dzieciom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej oraz dzieciom, które padły ofiarą przestępczości.
- W sposób zdecydowany reaguje na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia.
- Współpracuje z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo.
- Współpracuje z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.
- Kształtuje u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów.
- Prowadzi zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, stosuje profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów.
- Organizuje spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania.
- Udziela wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo.
- Współpracuje z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

IX. Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Środowisko odgrywa szczególną rolę w rozwoju osobowości ucznia. Pomocne jest w kształtowaniu odpowiednich postaw moralnych i przygotowaniu uczniów do właściwych wyborów życiowych. Aby właściwie wprowadzić uczniów w role społeczne szkoła współpracuje z następującymi instytucjami i organizacjami.

Władze lokalne:

- Urząd Miasta i Gminy w Staszowie,
- Sołtysi: z Kurozwęk, Zagród, Oględowa, Niemścic, Ponika, Jabłonicy, Katuszowa, Korytnicy,
- Starostwo Powiatowe w Staszowie,

Instytucje państwowe:

- Kuratorium Oświaty w Kielcach,
- Sąd Rejonowy w Staszowie - kurator społeczny,
- Powiatowa Komenda Policji w Staszowie, dzielnicowy,
- Powiatowa Straż Pożarna w Staszowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Kurozwękach,
- Dom Pomocy Społecznej w Kurozwękach,

Placówki kulturalne, oświatowe, stowarzyszenia i parafie:

- Staszowski Ośrodek Kultury,
- Muzeum Ziemi Staszowskiej,
- Biblioteka Publiczna w Kurozwękach,
- SANEPID,
- Parafia w Kurozwękach i Katuszowie,
- Komenda Hufca ZHP w Staszowie,

- PCK,
- Zespół Pałacowo-Parkowy w Kurozwękach,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Kurozwęk,
- Świetlica Socjoterapeutyczna w Kurozwękach,

Placówki oświatowo-opiekuńcze

- Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Staszowie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Staszowie,

X. Kalendarz uroczystości szkolnych o charakterze wychowawczym i kulturalnym

L. p	Imprezy i uroczystości szkolne	Termin	odpowiedzialni	Uwagi
1.	Rozpoczęcie roku szkolnego 2017/2018	4 wrzesień	<u>Dekoracja</u> M. Lech E. Cichoń	Poczet sztandarowy
2.	Dzień Edukacji Narodowej Święto Patrona Szkoły Przyjęcie nowych uczniów w poczet społeczności szkolnej	20 października	<u>Część artystyczna</u> <u>i dekoracja</u> A. Wysocka w. Grabka M. Adydan	Poczet sztandarowy
3.	Święto Niepodległości	10 listopada	<u>Apel</u> M. Zajdel E. Cichoń	Poczet sztandarowy
4.	Udział szkoły w uroczystościach ŚON w Staszowie	11 listopada	M. Siłka M. Kosik	Poczet sztandarowy

			A. Wysocka M. Zajdel	
5.	Szkolny Dzień Życzliwości i Pozdrowień. Międzynarodowy Dzień Tolerancji.	23 listopada	<u>Część artystyczna</u> W. Orzechowska M. Lech	
6.	Zabawa andrzejkowa w przedszkolu	29 listopada	wychowawcy	
7.	Zabawa andrzejkowa w szkole	30 listopada	wychowawcy	
8.	„Mikołajki”	6 grudnia	wychowawcy	
9.	Pasowanie na Przedszkolaka	6 grudnia	A. Pitek wychowawcy	
10.	Spotkanie wigilijne- Jasełka	22 grudnia	<u>Część artystyczna i dekoracja</u> M. Adydan M. Kosik J. Niedźwiecka	
11.	Włączenie się do akcji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy	styczeń	W. Orzechowska L. Grosicka M. Zajdel J. Niedźwiecka	
12.	Dzień Babci i Dziadka w szkole	26 stycznia	<u>Część artystyczna</u> W. Grabka A. Wysocka W. Orzechowska	
13.	Dzień Babci i Dziadka w przedszkolu	styczeń	<u>Część artystyczna</u> M. Lech	